

JÁNOS-féle újság

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bármintve küldendő.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésben és a
szomszédosoknál. Egyébként a postahiva-
talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petisórért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petisó sora 15 kr.
Négy- vagy börtönellenlök beiktatás:
készen nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyazintán kéziratok nem adatnak
vissza.

szunknak, hogy az ön Hoff János-
ajánlotta. Az isten áldása nyugszik
árnak császárok és királyoktól van-
gemnek tartom saját eltsmerése-
tani, és a szenvedőknek legmele-
lozni.
gyógyászata; habár Hoff urnak
ek, mindazonáltal kötelességemnek
ogyereje miatt nyilvánítani, és a
rem nyilvánosságra hozni. A mel-
korkát és gyermek-malata táp-
konom hazában, és előnyösebbnek
ng e Tivadar, felügyelő
gyjelentés
s malata-csokoládé felett.
rház Bácsben, 4 sz. 297. Hoff-
melyek a nevezett helyőrségi kör-
s hathatós szereket mutatkoz-
tati mellyben szenvedők előtt
a malata csokoládé a rekonvales-
dító és igen kedvelt gyógytáp-
os. Dr. Porias, törzsorvos.
ny Hoff Jánosnak, a feltalálónak és
alakban és névaláírásával van el-
ányzik, a készítmény mint hamis-
ol semmi sem küldetik.
f Zelmos, Csanak József és Varga
lázi Isván. Nagyvárad: Jankv An-
ész.

Arpadara 5	—
Arpa liszt 6	—
Debreczen, 1882. márt. 7.	
A. B. C. 0—9 sz. 25 és 85 kilo.	
10 ¹ / ₂ 11. 12.	50 50 „
R. I.—III. számig	85 „
A. K. 00—5 számig	50 „
Arpaliszt	75 „

Kiadó bolt.

Nagyvárad utcán 2200 számú
nál egy bolt helyiség, mellyel
yiséggel együtt folyó évi május
1-sőjétől, esetleg, június hó 1-ső-
ől három vagy hat évre bérbe ki-
Ertekezhetni az ugyanott lakó
tulajdonossal.

Hirdetés.

Fekete Lajos h. szoboszlói lakosa ak
sőbbös földje két tanyával együtt,
egészbe akár két részbe örökön
ó, a venni szándékozik a tulajdonos-
egyezség tétel végett jelentkeznek.
(74.)

Kiadó vendéglő.

Egy teljesen jól és szépen beren-
ett vendéglő, borkészlettel együtt
y a nélkül, f. é. pünkösdtől
dve bérbe kiadó.
Ertekezhetni eziránt
Gussman Róberttel
ki új utca 1766.
(72.)

Debreczen, márczius 8.

IV.
Akad ott a kormánypárton, ki
Tiszát a Sion magasságában kép-
zelve szent borzalommal tekinget
fel hozzá lelki szemeivel, és ugyan-
akkor az ellenzéket egyenként és
összesen örülteknek hiszi, ehez nincs
mit szólani, már csak azért sem,
mert igen sokszor nemcsak a phan-
tasia tolul az emberek agyvelejére,
hanem a bor, vagy az „Aron lé”
kifejtett gáza is, és az olyan kife-
jezéseket hajlandók vagyunk inkább
ez utóbbi folyadékok hatásának tu-
lajdonítani.

A magyar kormánypárt nagyon
gyengének nézi Muszkaországot, —
gyengének most, mint volt a musz-
ka-török háboru előtt. Hisszük, hogy
Törökország leveretése nagyon sok
vérebe és pénzébe került Muszka-
országnak, de hogy nem gyengült,
hanem nagyon erősödött, az mu-
tatja, hogy csupán csak erkölcsi
támogatása mellett fellázadt alig
8000 főre menő bosnyákok ellen
százezer rendes katonánál többet
kell mozgósítanunk, az mutatja erős-
bülését, hogy már ma minden szláv
egyedül benne helyezi bizalmát. De
feltéve, hogy igazsága van a kor-
mánypártnak, nem azt kell nekünk
birálgatni, hogy Muszkaország erős-
bült-e vagy gyengült, hanem, hogy
mi vagyunk-e erősebbek. Nekünk
Törökország Muszkaország ellen min-
dig hü szövetségesünk volt, s hogy-
ha lehagytuk verni Törökországot,
egyetlen érdektársunkat, hü szövet-
ségesünket, bizonyosan mi Muszka-
országgal szemben igen nagyot gyen-
gültünk. Törökország leveretését
nemcsak hogy mi engedjük meg,
illetőleg a magyar kormány, hanem
annak leveretését a balkánfélsziget
tervszerű fellázításával a magyar
kormány mozdította elő, tehát nem
emberi gyarlóságból, hanem kiszám-
ított roszakaratból.

A kormánypárt szerint azért
kellett Boszniát elfoglalni, ne hogy
a muszka foglalja el, no ha az a
gyengének nyilvánított Muszkaor-
szág most megtámadná Ausztria-Ma-
gyarországot, mit csinálnánk, vagy
Bosznia fékentartására ott kellene
tartani hadseregünk egy jó nagy
részét és akkor megveretnénk a
muszka által, vagy pedig ki kellene
vonni Boszniából hadseregünket, és
akkor a hátunkon magunkkal hoz-
nánk he a bosnyákokat és mind-
azon szláv fajokat, kik most a svá-
bokat tartják gyűlölségük tárgya-
nak. Tehát midőn az ellenzék azt
kívánja, hogy még idejekorán vo-
nujunk vissza Boszniából, csakis a
józan ész, a hazafiasság tanácsát kö-
veti, mert közös ellenségünkkel,
csakis egész erőnk felhasználásával
mérközhethünk meg.
Nekünk nincsen sem Boszniára,
sem Hercegovinára semmi szükség-
günk, a magyar nemzetre nézve a
szláv fajnak szaporítása egy a nem-

zet meggyilkolásával, de nincsen az
osztrákoknak sem, mert ott is a
szláv faj tulnyomósága ránehezedik
az osztrákokra, s alárendelt szerepre
lesznek kárhoztatva.

Boszniát és Hercegovinát az
udvari politika teremtette meg, az
udvari politika, mely sohasem a né-
pekkel, mindig csak magával gon-
dol, ennek az udvari politikának
volt és ma is szegődvényese a sion
magasságában ülő Tisza Kálmán és
kormányja, mely kormánynak eltá-
volítása, összetörése nemcsak hogy
nem hazaárulás, hanem a magyar
nemzet érdekében hazafias köte-
lesség.

— Az Egyetértés harczteri tudó-
sítója meglátogatta Ljubibratics feikelő ve-
zért, ki többek közt így nyilatkozott le-
velező előtt:

„Mi nem fogunk soha bármely nem-
zet elnyomásának czéljából orosz, német
vagy bármely zsarnok zsoldjába szegődni,
és hogy ellenségeink azon rágalma, hogy
mi a szabad népek veük született joga-
inknak elrablása végett orosz zsoldba áll-
tunk, ép úgy nem áll, mint a Rakóczyak,
Tokójekek ellen a könnyevihékek vagy os-
tobak megcsalására köitött ugyanazonos
hírek hamisak voltak. — Ha ezt meg-
értik magyar testvéreink, ha elhiszik,
hogy a Száva, Duna, adriai és fekete ten-
gerek között nincs szláv, mely nemzeti
függetlenségét áruba bocsássa, és a kinal-
kozó alkalmat nemzeti érdekük szerint
fogják kizsákmányolni: ugy a nemzeti,
testvéri együttilét, a dunai konföderáció
hajnal csilaga viruland reánk.”

— Az új királyságban nagy
öröm uralkodik. Milannak királyiya törtent
előleptetésekor este Belgrad fényesen ki-
voit viagitva. Nagyszámu embertömeg bu-
lámozott az utcákon. 8 óra után a pogar-
ság által rendezett nagyszerű fátyasmen-
net tartott, melynek eien a polgármes-
ter volt, ki a királyt Belgrad nevében ü-
vözlé. A király láthatólag meghatva vála-
szolt. Az ünnepeyességek 3 napig fognak
tartani.

Milán király koronázása után kör-
utra indul. Uj rend fog alapittatni. A ki-
rály civillistája 1 millió frankra fog föle-
meitetni.

— Az utóbbi napokban sok eső
volt az Adriai tengerpart közelében. A lá-
zadók sokat szenvedtek a rossz időben, ug-
y: hogy ez idő alatt az ellenségeskedést is
abbahagyták. Krivoscsiban az erődítés is
be van végezve és csak az utak építése
és kiigazítása vár befejezésre. Hirlik, hogy
ezután folytatni fogják csapataink az ac-
tiót.

Szolóc vidékén esendörök és pan-
dúrok négy óra hosszat tartó csatát vívtak
a lázadókkal, a kik lábas jöszágot rabolt-
tak. A felkelők cserben hagyták a rablott
jöszágot és a hegyek közé menekültek.
Kapitanovics Ibrahim beg körüljárta
Szolóc és Lyubinye vidéket és azt a ta-
nácsot adta muzulmán hitfeleinek, hogy a
katonai törvények megtartása által nyil-

vánítsák hűségüket Ausztria-Magyarország
íránt.

Az „iratok” utolsó része.

Kossuth Lajos teljesen befejezte Ira-
tainak harmadik kötetét, s egyelőre letette
az írói tollat. A nagy mű utolsó kéziratá-
val Kossuth a következő levelet intézte
műveinek kiadója, az Atheneum vezérigaz-
gatója, Verei József urhoz, a ki az Iratok
kiadására Kossuthal a szerződést megkü-
tötte, mely levelet annak illusztrációjául
is közöljük, hogy minő gyöngéd figyelem-
mel viseltetik Kossuth azok iránt, a kik-
kel összekötöttesben van:

22. Via San Lazzaro, Turin márcz.
1. 1882. Tisztelt uram! Helfy barátom
tudósított, hogy Simonyi Ernőhöz megyen,
a ki haldokló feiben van.

Nehogy Helfy távolléte miatt a nyom-
tatás felakadjon, szabadságot veszek ma-
gamnak im egyenesen önhöz küldeni a
„Befejezést”.

A „Befejezés” mellet találand ön
még egy 7 lapnyi külön csomagot, mely-
nek hatájjára megkülönböztetesül e szó
van írva „Melléklet.”

Ezt én a befejezésbe szerettem volna
iktatni, mert némileg érdekeltem volna,
hogy el ne nagyassék.

Hanem Helfy azt sürgönyözte, hogy
a már megküldött hét fejezet 44 nyomta-
tott ivet teszen.

Megjédtem! ha magam költségén
nyomatnam a kötet, nem gondolnam tu-
vaskosnak; — látok könyvtaramban ma-
gyar munkákat, (például Pesti Frigyes
világtörténelme II. kötetét) melyek ne-
hány ivvel még vastagabbak, még sem
néznek ki tuisagosaknak. Hanem nem én
vagyok a kiadó, nem tagadhatom, hogy
oivan érzes fog el, mintha gyöngédtele-
ség bűnébe estem volna azáltal, hogy tul-
mentem a meretken, melyet önnek hálá-
vai fogadott liberaltása engedélyeztet, s
inkább kihagytam azt a 7 lapot, mintsem
hogy önnek engedékenységgel még job-
ban viszaélejek. Nem is veszem azt igeny-
be, de ha ön az elnézést megis tulozni
akarna, megjegyzem, hogy a melléklet 7
lapnak a Befejezés utolsó (15-ik) lapja
embe kellene iktatni; ugy a 14-ik lap
után a melléklet 7 lap menne s utána
az utolsó (15-ik lap), mely így kezdődik:
„És ezzel teteszem tollamat.”

De, ismétlem: teljességgel nem sür-
getem e szaporitást. Ellenkezőleg, igazan
sajnálom, hogy Helfy barátom vagy 3—4
ivnyit le nem vagott a kéziratból, talán,
ha eléggé jókor viszajö, hogy a befeje-
zést átnezheti, még módját találja ezen is
rövidíteni valamit; ezt más jobban teheti,
mint az író maga, aki — hiában — ma-
gamaganak nem részrebajlatlan bírāja.

Hajlandó vagyok az ön szivességével
történt visszaéért abban keresni egy
kis meintséget, hogy a 3 kötet még így
sem megyen 120 ivre, a mi szerződés-
sünkben maximum gyanánt volt praeli-
minálva; de épen mert ez volt a maximum,
igazán bánt, hogy azt megközelítve talá-
lom. — Hiában, nem vagyok gyakorlott
író. Nagy megnyugtatósomra szolgálina, ha
e 3-ik kötet kelendőségével önnek oka
lenne meglegedve lenni. Tartok töle,
hogy nem lesz, mert mi tagadás benne,
nem is értek az írói mesterséghez, s ne-
vem is kiment a divatból a mai Magyar-
országon.

Lekötelezne ön, ha tájékozasomul
szives volna tudósítani, hogy körülbelül
mikor kerül a kötet az előfizetők kezébe,
ha ugyan el nem potyogtak.

Van szerencsém önt, tisztelt uram,
nagyrabecatlással üdvözölni. Kossuth.
U. I. Előszót nem írok. Az első kö-
tet előszava mind a három kötetre szól,

A kötet alcímével ezt proponálom. „A re-
mény és csapások kora 1860—1862.”

A képviselőház tegnapi üléséből.

Buschbach Péter előadó jelenti, hogy
az igazságügyi költségvetés tárgyalása al-
kalmával függőben hagyott a marosvá-
sárbelyi kir. tábla személyzetének tétele,
mivel ott négy kiségitő bíró alkalmazása
vált szükségessé. Ezek alkalmazása most
a szentesített törvény alapján lehetővé té-
tetvén a marosvásárbelyi kir. ítélő tábla
személyzetének fizetése 3400 ft-tal emel-
kedett. Kéri, hogy a kereskedelmi minisz-
terium költségvetése után tüzessékek napi-
rendre.

Csanády Sándor: A házszabályok
értelmében neu járul ez indivaanyhoz, nem
partolhatja, mivel mar tegnap ki lett tűzve
a kereskedelmi után a honvedelmi minisz-
terium költségvetése, tehát csak annak le-
tárgyalása után tüzethetik ki ennek tár-
gyalása napirendre.

A ház ez értelemben határoz.
A napirend előtt Hermann Ottó szó-
lal fel, személyes kérdésben tesz a mi-
niszter tegnapi beszédére megjegyzéseket,
s állításait, miket tegnap mondott fentartja.

Tisza Kálmán minisztereink be-
mutatja az allami számvényöszek jelentését
Magyarország és Horvát Szlavonországok
közti 1879-diki leszámolásról.

A zarszamadási bizottsághoz utasít-
tatik.

Következett a napirend: a földmi-
velés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium
költségvetése részletes tárgyalásának foly-
tatása. A statisztika czimemel Iranyi Da-
niel fölkéri a minisztert, hogy terjessze a
ház elé a közszegi adópótlékokra, valamint
a telekkönyvileg bejegyzett követelésekre
vonatkozó statisztikai adatokat.

Br. Kemény miniszter kijelenti, hogy
mielőbb eleget fog tenni Iranyi kérelmé-
nek. A phylloxera irtásának költségeinél
Hermann Ottó szóllal fel, s elitéli azon
rendszertelenséget, mellyel a phylloxera-
ügy kezeltek, s nem szavazza meg az e-
czera felvett összeget. Végül határozati ja-
vaslatot nyujt be a phylloxera kiserleti al-
lomas ujja szervezése iránt, s meghata-
roztatni kívánja ebben azt is, hogy az or-
szágban mely futó homokterületek alkal-
masak a szőlőművelésre.

Szalay Imre visszautasítja Herman-
nak az országos phylloxera bizottság ellen
intéztett támadásait, s kételekedik adott ta-
nácsainak helyességében, — Szerinte a
miniszter egész helyesen járt el a phyllo-
xera-ügyben s követte híven mindenben az
országos bizottság határozatait. Nem he-
lyesli Hermann indítványát, mert a futó-
homokban ültetés tömeges termelésre ve-
zetne, s ezzel szerinte csak ártanak a
hegyi szőlőművelésnek.

Hermann Ottó személyes kérdésben
kijelenti, hogy mig Szalay be nem bizo-
nyítja, hogy ő azt állította, miszerint a
fuchsín sárgára fest, addig a Szalay be-
szédét szószátyárságnak nyilvánítja. (Moz-
gás.)

Almássy Sándor: Elfoglaltságnak tartja
Szalay nyilatkozatát a Hermann állításai
ellen.

Szalay Imre fentartja azt, hogy Her-
mann tegnapi beszédében azt mondta, hogy
fuchsinnal és más ingredienciakkal lehet
a borkat földes és aranyárga színt adni.
Ebből szerinte megítélhető, hogy ki a
szószátyár. (Derültség.)

Madarasz József azt hiszi, hogy
Hermann nem az országos bizottságot, ha-
nem a minisztert támadta meg, hogy nem
nevez ki a bizottságra szakértő akadé-
miai tagokat. S nem tartja illőnek Szalay
támadását; végül kijelenti, hogy partolja
Hermann indítványát. (Helyeslés a szélső
balon.)

Kemény Gábor báró miniszter
fogadja el Hermann határozati javasla-
tát, mert ez ügyben mindpen megtörtént,

a mit a tudomány e tekintetben ajánlatosnak tartott. (Helyeslés jobbról.) Kéri a határozati javaslat mellőzését. A ház nem fogadja el a határozati javaslatot. A tétel változatlanul elfogadtatott.

A többi tétel változatlanul elfogadtatván, következett a honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyatása.

Rakovszky István előadó röviden ismerteti azon különbséget, mely a múlt és az idei honvédelmi költségvetés között van, s ajánlja a háznak a költségvetés elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Lics Gyula, Nem szavazhatja meg a költséget már csak azért sem, mert szerinte a honvédség helytelen alapokra állítottatott fel, nem állítottatott fel önállóan, mint azt nézete szerint kellett volna, mert az most egy részét képezi a közös hadseregnek; szerinte csak azért magyar a honvédség, mert csak Magyarország viseli a költséget, de azért bevibeték őket hiányos törvényeink miatt Boszniába is, a mint az megtörtént 1878-ban. Fajlítja s helyteleníti, hogy még magyarul sem tud közös hadseregbeli tiszteket is tesznek át a hadsereghez, s tömegesen jönnek azért is át, hogy a kaucaziót nem keitvén letenni, kiházasító egyletté alakítják át a honvédséget. (Nagy derűtség.)

Kérdi a minisztert, hogy melyik törvény alapján tehetők át a közös hadseregbeli tisztek tábori ranggal a honvédséghez? mert a tábornokok nem a honvédségnek tagjai, de a közös hadseregbeli tisztikarnak; ő ma a honvédséget csak portyázó gueriillasapatnak tartja. Nem akarja, hogy a honvédséget a közös hadseregből vegyék, változtassák meg a törvény, beszél a sorozásnál létező visszaélésekről, melyek a honvédség rovására történnek.

Szükségesnek tartja, hogy a honvédség jogosítsák föl az egyéves önkéntesek kontingenciájából egy bizonyos részt fővénni, így erős lesz honvédségünk is. Helytelenül azt is, hogy nincs tűzérsege és műszaki csapata a honvédségnek, ennek föllállítását tartja mulasztásnak szükségesnek, hogy hazánk nagy és erős legyen. (Helyeslés a szélső baloldalon.) Onajta tehát a közös hadsereg eltörlését mindenkélelt, hogy ez elértesék. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Az 1881—82-iki tél.

(M. P.) A jelenlegi tél abnormis időjárása természetesen a legnagyobb mérvben költötte fel azon közönség érdeklődését, melynek jóléte, sőt mondhatni existenciája az időjárási viszonyoktól függ.

A legellentétebb nézeteket lehet hallani a jelenlegi időjárásról, ugyazólván a hány ember, annyiféle a nézet és csak egyben értenek egyet, t. i. arra nézve, hogy „de mar ilyen tél nem volt.” Epen ez utolsó állítás bizonyítja, hogy a nagy tömegnek mily rövid az emlékező tehetősége. Igaz, hogy az időjárás abnormis, tehát valami nem rendes, de ez még nem jelenti, hogy „ilyen még nem volt.” Volt már ilyen enyhe tél akár hány és ezek közt nem egy, mely enyheségre felülmúlt a jelenlegi is. Az időjárási viszonyok fel vannak jegyezve teljes 7 század óta és a feljegyzésekből láthatjuk, hogy volt nem egy csodálatos tél. Így 1172. telén valamennyi fa virágzott és a madarak februárban költötték ki fiaikat. Még melegebb tél volt 1289-ben, a krónika szerint ez esztendőben tél nem is volt. 1421-ben a fak marciusban virágoztak, a szőlő aprilisban, ugyan e hónapban megérett a cseresnye és májban volt már érett szőlő. 1538. januáriusban a kertekben virágozott minden és 1572-ben ismétlődött e jelenleg. Rendkívüli telekben legzadagabb volt a 17. század, mert 1607, 1609, 1613, 1659-ben nem volt sem hideg, sem hó és 1690-ről beszéltek, hogy nem is fűtöttek. E jelenségek ismétlődtek 1781, 1807 és 1823-ban, ez évek is ugyazólván tél nélkül folytak le. Láthatjuk tehát, hogy a jelenlegi tél éppen nem mondható páratlan-nak, mert voltak enyhébb elődei is.

E kérdésnél azonban sokkal fontosabb az a másik: vajjon a mezőgazdaságra nézve előnyös vagy hátrányos lesz-e az abnormis időjárás. Erre nézve is eltérők a nézetek, bár a mi nézetünk szerint a dolog meglehetősen egyszerű. A föltétlenül szükségesnek tartott hólepelnek a részben trágyázás mellett nincs más hivatása, mint a hideg ellen védeni a vetést, melegen tartó szantóföldet és rétet, nagy mennyiségben nyújt nedvességet és megakadályozza a fagy által még elősegített kiszáradást. Az eddig lefolyt téli hónapok alatt azonban említésre méltó hideg nem volt és a lég-

mérő talán egyszer sem szállt a fagypontra alá, így a hólepel létezése vagy hiányzása teljesen közömbös dolog és ha a jelenlegi időjárási viszonyok a még csak rövid ideig tartó télen nem változnak, biztosak lehetünk aziránt, hogy a vetésekben nem esik kár, sőt minden jel arra mutat, hogy nem csak kedvező, hanem korai aratásunk is lesz, mert majd minden felől jelentik, hogy a téli vetések szépek, erőteljesek és egészségesek.

Egész másképp áll a dolog, ha tekintetbe vesszük az említett szárazságot; az minden esetre igen jelentékeny és csak ritkán fordul elő. Hogy a vetéseknek téli vegetációjuk alatt több nedvességre volt szükségük, az kétségtelen, de erre nézve is kisegítenek az időközönkénti meleg eszések és egyes területek kivételével a szárazság nem fog lényeges kárt tenni az 1882-iki termésben. Az egyedüli kár, melyet a jelenlegi tél okozott, a különböző férgek el nem pusztulásában rejtik.

Mindent még egyszer összegezve, minden optimizmus nélkül jó és korai aratást jósolhatunk, ha számításainkat halomra nem döntik egy utótel vagy késői fagyok, mely esetben az ideai enyhe tél nem igen fogjuk dicsérni.

4000 gyermek oktatója.

Pázmán György szegzárdi tanító, ki 50 évet meghaladott pályáján mintegy 4000 gyermeket avatott az ismeretek elemeibe s az erkölcsös nevelés áldásaiba, 71 év küzdelmei után e napokban hunyt el. Koporsója körül volt tanítványainak ezrei álltak; Szegzárd aligba rendezett még ily megható temetést. Rang- kor- és valiaskülönbség senkinek halás ismerését nem tartotta vissza; az utcák tömve voltak a gyászmenethez csatlakozó felnőttekkel s ifjakkal; a halottas kocsit elborítottak koszorúkkal.

Ily ritka jele az általános elismerésnek, csak nagy érdemeket illet meg. Pázmán Györgynek valóban nagy érdemei voltak, melyek, hogy ravatalánál a sajtó is megkoszoruzza őket.

Mosonmegyeiéből származott Szegzárdra az akkor még egészen nemet Pázmán György, ki Ruffi falucskában született 1811-ben. Apja néptanító volt. Gyermekkorának csak azon boldog emléket ismerjük, hogy Liszt Ferenczel együtt tanult zongorázni; reményt kötöttek hozzá is, meg Klug nevű pajtásukhoz, ki később keresett zongoravirtuóz és improvizátor, majd elcsábított neje utáni banatának és a mértéketlen borivásnak áldozata lett. — Tanítóképezdét végezvén Sopronban, pár évi segédtanítóskodás után vagyis tanítómegismerni az akkor első virágzásában volt kisdudorvas tudományát: elzáródokolt Vargához, a tolnai ovóképezde híres igazgatójához, ki aztán beajánlotta őt 1840-ben Bezeredy Istvánnál, a „hidjai szent-nél,” kit rajongva tisztelt. Bezeredy Flórikának ön nevelője a magyar nyelvet már ekkor megbarátkozott ügyes fiatal ember, és első tanítgata azon kis verseket, mik azóta minden magyar család apróságainak evangéliumává lettek: a „Flóri könyvéből.”

Bezeredy Flórika eihunyta után is a kitűnő családnál maradt az eszességeért, modern műveltségért és szerény halgatagságáért. Kisdudorvasa esetén eiseimü vitaközösséget igen kedvelt nevelő 1844-ig, mikor Szegzárdra kapott meghívást gróf Eichelburg és Albanich családok gyermekei mellé. Pár évi magántanítóskodás után a szegzárdi r. kath. felekezethez megválasztotta igazgató tanító-jának.

Itt kezdődött nyilvános tanítói működése és küzdele a nehézségek, hogy oktatásai mindig zsúfolásig megtöltöttek tantermet. Igen humánus bánása és nagyon világos tanmódja volt. Szívesen élt tinterhelő bivatásának, még magánoktatásokra is szakított időt. Nyelveket s zongorát tanított, főleg mikor egy Freiburg-ből beköltözött nevelővel, az előnyösen ismert „Juli tante”-tal kötött házassági frigye külön nevelőintézet nyitására is képesítette.

A Bezeredy tanácsára Pázmán magyarosodott s a lakosság német részét buzgón magyarító derék pedagóg az irodalom szolgálatára is vállalkozott, sok tanügyi czikket és egy püspökhatóságilag pályakoszoruzott nagy tanulmányt írt. A felnőttek oktatásában szintén fáradozott, a munkára mindig kész néparát; felolvasásai és népszerű előadásai e nemben valódi példányképek.

Ötven évig buzgólkodott így a nép nevelés hi szolgálatában, kit „az istenek nem gyűlöttek,” mert közti szelet és sze-

retet tárgyává emelték; az elismerés a trónról is lesugárzott felé; koronás érdemkeresztrel lón 3 év előtt kinttette. A feltűzési ünnepeken egybegyűlt roppant közönség üdvözléseire az elfogódott öreg egy hangoeska választ sem tudott adni, sőt rövid időn folyamodott is „Uram, bocsásd el szolgádat békével;” nyugdíjazták — és hogy megszűnt dolgozni, megszűnt életkedve is. Elbetegeskedett az előbb vaserős férfi s a lassu enyészet csöndesen zárta le szemeit. A szegzárdi jeles dalárda meghatározta s meghatározán énekelte „Vegyed magadhoz őt Uram!” Ezek részvéte ezek halája kísérte sirjába.

UJDONSÁGOK.

* **Meghívás.** Tekintettel a Debreczen monographiája iránt városunk társadalmi köreiből létező érdeklődésre f. hó 11-én szombaton d. u. 5 órakor a város-háza nagy tanácstermében nyilvános felolvasás tartatik. Ez alkalommal Dr. Zelizy Dániel a sajtó alatt levő könyv ösmertése után a népesség jellem rajzát magában foglaló szakaszából egy részt fog felolvasni. Mire ugy a női mint a férfi közönséget tisztelettel meghívja. Debreczenben 1882. mártius 7-én. Debreczen Monographiájának írói köre.

* **Simonyi Ernő** állapotában némi javulás állott be. Vasárnapról hétfő reggeli kisére a láza néhány fokkal csillapodott. Ennek hatása szemmel látható volt. Vidáman beszélgetett az őt ápoló Simonyi Jánossal és Zelenay Ottiliával. Etvágya is jobb. Súlyos betegségek tudatában végintézkedést is megtette. Mikor at akartak szállítani Fiuméba, angol hidegvérhez illő nyugalommal jegyezte meg: „A levegőért jöttem Abaziába, miért változtassam azt meg a fiumei rosszabb levegővel.” Szenvedélyes dohányos volt s most azzal a nagy gyomorhajjal és tüdőbajjal is elszi egy-két szivart, mihelyt kisére jobban van. A gyógykezelő orvos reménytelen állapotára való tekintettel nem tiltotta el az élvezetét.

* **A növénylet** által február 3-án tartott közvesorára, hiba folytán az adakozók névsorából kimaradtak: Idősb Stenczinger Károly 3 üveg magyaradi, ifjú Stenczinger Károly 1 kilogram malaga, Kohn testvérek 10 narancs, Varga Lajos 25 citrom, Budai Józsefné 1 kilogram thea suteneméj adományai. Melyeket felszólalás folytán készszeggel tétel közzé: a rendezőség.

* **Hálnak, hálnak...** A debreczeni csatában résztvevő hadseregből még megmaradt tizenhárom honvéd sorából ismét kidült egy: Nagy József. — Már ezután csak 12-en fognak résztvenni egyes ünnepélyeken szép egyenruhájukban a dicső múlt alakjai, — s legelőször szomorú alkalmommal: bajtársuk temetésén, mely holnap d. u. 2 órakor lesz. — Nyugodjanak békén az elköltözött porrai!...

* **Az „István” gőzmalom** társulat közgyűlése e téren a 1. hó 4-én megjelent lapunkban közzett hirdetésből márc. 26-án fog megtartatni, mint mai lapunk hirdetései közt látható.

* **Nagy rémület** idézett ma elő a czegieduczei „szibvasar” nagyszámú iatogatói közt egy eragadt fogat. Mint a villám, oly sebessen rohant ket tüzesvérű lö a könnyű szekérrel az utczán végig, keresztül a szibvasári tömegre. — Többen elütettek, de komoly baja senkinek sem lett, legfeljebb egy pár fa lett áldoztatva a megrádt lovakkak.

* **E. Kovács Gyulának** hat vendégjátéka után ma lesz a jutalomjátéka. — Mar számosan megkerestek bennünket hogy írjuk meg azon általános óhaj: vajha felépne még a t. vendégtüvés a „Proletárok”-ban és bueszuóli még egyszer „Othello” tragédiában, melynek cím-szerepében oly óriási hatást idézett elő, hogy a tett ház másodsor is biztosítva volna. — Azt hisszük, E. Kovács Gyula ur szívesen fog engedni a közönség óhajának, s még egy párszor szerencsételti a közönséget felleptével.

* **Ott felejtette a — feleségét.** — Megecsit bizony az egy helybeli uri emberen, hogy a feleségét majd a színházban felejtette. A dolog úgy történt, hogy ő maga más emberekkel más páholyból nézte az előadást, — felesége ismét másból. — Előadás után emberünk egész

kényelemmel sétál lefelé a második emeletre, mint rendszeren szokta tenni — és nagy tüzzel fejtegeti a tragoedia elméletét. A földszintre érve, homlokára üt, s a vele menők nagy mulatságára e szavakkal: „jaj, ott feledtem a feleségemet” — visszasiet. Még jó, hogy szórakozottságából felébredt, mielőtt neze felöltözött volna.

* **Magyar zene.** Rég idő óta emlegetik, hogy a magyar zene nem alkalmas a classikus zenére. Legújabbban már meg van czafolva e merész állítás. Több hírneves zeneszerző, mint id. Ábrányi, Sipos, Zimay, Engesszer, Allaga és mások a végből szövekeztek, hogy a magyar classikus zenével ismertessék meg a nagy közönséget s e czézből tisztán magyar programmal hangversenyeket rendeznek a fővárosban.

* **Galamb-divat.** A kalapoknak galambbal való díszítése olyannyira divatba jött Párisban, hogy egy párisi divatkereskedő szerződést kötött egy berlini vadkereskedővel 30,000 galamb szállítása végett. E galambokat főleg Sziléziában vásárolják össze, innen szállítják Berlinbe, a hamburgi vaspálya állomásán lelik őket, a husok ott marad és csak a többi részök megy Párisba. Egy-egy darab ilyen módon preparált galamb 15 tallér.

* **Mamuth-fejet** fogtak ki halászek Török-Becse mellett a Tisza medréből. A fej majdnem teljesen ép s bár az agyartól egy rész le van törve, az eddigi példányok közt ritkítja párját. Az egészek sulya egy méterháza. A halászek az igen érdekes leletet eladták egy ottani tisztiselenek, ki azt felajánlotta megvételre a nemzeti múzeumnak.

* **Magyar prot. egyház** New-Yorkban. Kecskeméti Ferenc fiatal protestáns pap, ki múlt év október havában érkezett Newyorkba, mint a „Bécsi magyar újság”-nak írják, az ottani magyarok egyik vezértagjával, gr. Eszterházy Pál bányaigazgatóval szövetkezve magyar protestáns egyházat alkotott, melynek tagjai minden vasárnap összegyűlnek egy teremben, hol a fiatal pap febr. 7-e óta magyar szónoklatokat tart. A newyorki presbyterium egyelőre 300 dollár segítséget s egy templomot ígért meg a gyülekezetenek. A derék magyar bécsi lap ez érdekes adat felemítésekor buzdítja olvasóit s egyuttal a magyar klerust, hogy a 60,000 bécsi magyar is létesítsen legalább annyit, mint a 4000 newyorki magyar. Bizonyos fontos dolog lenne, ha Bécsben magyar egyházi szónoklatokat is hallhatnának ott lakó haaankfiak.

* **Beteg bankok.** A kir. központi állampénztárhoz a különféle adóhivataloktól gyakran érkeznek sérült, vagy idegen hozzátelével eliatott vagy egyébként külsőjökben megváltoztatott bankjegyek. A penzügyminiszter rendelkezése szerint ezenul ilyen bankjegyek az adóhivatalok által nem fogadtatnak el, mert azok beváltása egyedül csak az osztrák-magyar bank intézetinél eszközölhető.

* **Magyar compánia.** Széles e világon el van ismerve, hogy a fiumei kapitányok a világ legelső tengereszei. — Mindenki tudja ezt, csak az „Adria” tengerhajózási magyar társulat nem, mely hajón, melözve a fumeiket, kizárólag idegen kapitányokat alkalmaz. Gyönyörű magyar társulat, ha csak a vezetői avval nem indokolják eljárásukat, hogy nem akarják a magyarokat compromittálni, mert tartózkodás nélkül kijelentjük, hogy a társulat jelen szervezetében annyira gyanus, miszerint annak eskis rövid életet jósolhatunk.

* **Köszönetnyilvánítás.** Nem mulaszthatom el legmélyebb köszönetemet e téren is kifejezni az „Iparos ifjusági egyesület” dalkörének azon szíves készségét, melylyel kedves gyermekünk végítésével tételén megjelenésével bánatunkat elviselhetőbbé tenni igyekezett, valamint a nagyérdemű közönség is fogadja becses megjelenésökért forró köszönetünket. Debreczen, márc. 8. Jóry József, ugy magam mint családóm nevében is.

* **Székelyhídon** az érmellék e törekvő és haladni vágyó kis városában közelebből dalárda alakult s a tagok az utóbbi időben kiváló szorgalommal látogatják a tanulási órákat. A dalárda a debreczeni dalversenyen is felszándékozik lépni.

* **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni iparos ifjuság önképző és betegsegélyző egyesületének a helybeli asztalos ipar-társulat 5 forint; a debreczeni ipar és ké-

reskedelmi halleti takarékos szívesek adom az egytel nevmet. Mayer F

* **Diák** tem kezd hírességről, me azokról a bot diákok elköve utczán, fényes tudósítót páho csak hagyján, mult hó 26-án dinisz, a bires miniszter, bele előadát. Az mó diák, fútyk kezve, s legk szólítottak, hog többé ne mul mikor a prof tak, hogy szá s tanári állás Komundütrosz E közben a szakadt s vég jött dékan sz tal-lábbal egy revolvereket tanár egyik arczába sulyo oly mérvet kannaq gyors ról elvonulni dörésgnek u közé lépni, a az izmok el gyon valószin gók fogyelmi a tanári kar

* **Szath** kaul Aradon telenség” ezit ház zsufolva tett helyet ka sekor hosszan a közönség, s onkával, vör osátottak le.

* **Kéz** nyi kapitányus gens külséjt kert, hogy to kintat, hogy és egykor a e nél volt díjno le vannak va az ukak fabó lat először atató és nagy szabályosan

* **A Sz** veszpremi füz hogy egyik z adik versét mert lángész teletére, butel melyen felolv nál vadabó

* **Mada** zából azt az nemréz ehuu coi játékbana gyona ellen, líó frank, csó egypp év al oly fénytűző e folyó része n fedezésére. A rug. A vagyó részben illuq tektette. Mad roit össze csip tek hozzá. M s jegyben jár gel. Ha par s korona díszit beleegyezésév atal asszonyt, családjának a Az egyik vó mar lemondot den igényerő vetni fogja a Mind a kettes tegy 20—20 a két Blanc

* **Mac** elleni merény windsori vár gármester el dörffelügyel nyakon a m pisztolyát. A tak, szórni sz vettem volna zettetek voln linget, a min lyett, hogy shillinget kin játok tölem,

lemmel sétál lefelé a második eme-
 mint rendszeren szokta tenni — és
 tülzel fejtegeti a tragedia elméle-
 földszintre érve, homlokára üt, s a
 menők nagy mulatságára e szavak-
 jaj, ott feledek a feleségemet —
 st. Még jó, hogy szórakozottságából
 ed, mielőtt neje felöltözött volna.
 * Magyar zene. Rég idő óta em-
 k, hogy a magyar zene nem alkal-
 classikus zenére. Legújabbán már
 ran csáfolva e merész állítás. Több
 es zeneszerző, mint id. Abrányi, Si-
 tmay, Engesszer, Allaga és mások
 bíl szövetkeztek, hogy a magyar
 us zenével ismertessék meg a nagy-
 seget s e célból tisztán magyar
 mmal hangversenyeket rendeznek a
 sban.
 * Galamb-dívat. A kalapoknak ga-
 ai való díszítése olyannyira divatba
 arisban, hogy egy párisi divattera-
 szerződést kötött egy berini vadke-
 lővel 30,000 galamb szállítása vé-
 k galambokat főleg Szilváziában vá-
 k össze, innen szállítják Berlinbe,
 burgi vaspálya állomásonál leslik
 a husok ott marad és csak a többi
 megy Párisba. Egy-egy darab ilyen
 preparált galamb 15 tallér.
 * Mamuth-fejzet fogtak ki halászkok
 Bece mellett a Tisza medréből. A
 ndnem teljesen ép s bár az agyar-
 rész le van törve, az eddigi péld-
 közt ritkítja párját. Az egésznek
 egy metermáza. A halászkok az igen
 seletet eladták egy ottani tiszt-
 k, ki azt felajánlotta megvételre a
 t múzeumnak.
 * Magyar prot. egyház New-
 ban. Kecskeméti Ferenc fiatal pro-
 pap, ki múlt év október havában
 t Newyorkba, mint a „Bécsi ma-
 jság”-nak írják, az ottani magya-
 yik vezértagjával, gr. Eszterházy
 nyaigazgatóval szövetkezve magyar
 ans egyházat alkotott, melynek tag-
 den vasárnap összegyűlnek egy te-
 hol a fiatal pap febr. 7-e óta ma-
 onoklatokat tart. A newyorki pres-
 egyelőre 300 dollár segítséget s
 mpionot igért meg a gyülekezet-
 derék magyar bécsi lap ez érde-
 felemítésekor buzditja olvasóit s
 a magyar klerust, hogy a 60,000
 agyar is létesítsen legalább annyit,
 4000 newyorki magyart. Bizonyos
 dolog lenne, ha Bécsben magyar
 szonoklatokat is hallhatnának ott
 anánál.
 * Beteg bankok. A kir. központi
 sztarnoz a különféle adóhivatalok-
 kran érkeznek serült, vagy idegen
 teilel eladott vagy egyébként kül-
 megváltoztatott bankjegyek. A
 ymniszter rendelkezése szerint ezen-
 en bankjegyek az adóhivatalok által
 gadtának el, mert azok beváltása
 csak az osztrák-magyar bank in-
 ter eszközölhető.
 * Magyar compánia. Széles e vi-
 el van ismerve, hogy a fiúmei ka-
 k a világ legelső tengeresei. —
 ki tudja ezt, csak az „Adria” ten-
 zási magyar társulat nem, mely
 mellőzve a fiúmeiket, kizárólag
 kapitányokat a kalmaz. Gyönyörű
 tarsulat, ha csak a vezetők avval
 dokolják eljárásukat, hogy nem
 s a magyarokat compromittálni,
 rözökadás nélkül kijelentjük, hogy
 hat jelen szervezetében annyira
 miszerint annak eskis rövid ele-
 pliatunk.
 * Köszönetnyilvánítás. Nem mu-
 ot el legmélyebb köszönetemet
 is kifejezni az „Iparos ifjúsági
 dalkörnek azon szíves készségért,
 el kedves gyermekünk végítés-
 elen megjelentésével bánatunkat el-
 többé tenni igyekezett, valamint a
 demű közönség is fogadja becses
 eneséért sőt a köszönetünket. Deb-
 reczen, 8. József, egy magam
 saadom nevében is.
 * Székelyhídon az érmellék e tö-
 és haladni vágyó kis városában kö-
 ol dalárda alakult s a tagok az
 időben kiváló szorgalommal látó-
 a tanulási órákat. A dalárda a
 zeni dalversenyen is felszándékozik

reskedelmi bank 20 frtot; az iparegyesít-
 eti takarékos és hitelintézet 10 frtot voltak
 zivesek adományozni, melyért fogadják
 az egylet nevében nyilvántott köszöneto-
 met. Mayer Ferenc e. pénztárnok.
 * Diák-forradalom. Az athéni egye-
 em kezd híressé lenni nem ugyan a böl-
 sességéről, mely belőle szétarad, hanem
 azokról a botrányokról, melyeket a görög
 diákok elkövetnek. Alig nyolcz napja, nyilt
 tozán, fényes nappal egy német hírlap
 tudósítót páholta el kegyetlenül. Ez még
 csak hagyján; sokkal furesabb az, a mi a
 mult hó 26-án történt. Délután 3 órakor Ron-
 dinisz, a híres jogtudós és volt közoktatási
 miniszter, belép a terembe, hogy megkez-
 dje előadá-át. Az ajtónál már ott várta egy o-
 mó diák, fűtkössel, revolverrel fölfegyver-
 kezte, s legkevésbé hízog szavakkal fel-
 szólították, hogy hagyja el tűstent a terem és
 többé ne mutassa magát az egyetemen.
 mikor a professor ur tiltakozott, rárvillat-
 tak, hogy szamar, hogy diplomája sinos,
 s tanári állását is csak azért kapta, mert
 Komundürosznak a tanyer-nyalója volt. E
 közben a nemes fiatalág két párta
 szakadt s végezetül, a nagy lárma oda-
 jött dékán szemelattára, botal, — aszt-
 al-lalbal egymásnak esett. — Később a
 revolvereket is elővették s Rondinisz
 tanár egyik rokona, egy Petussi nevű ifju,
 arczába súlyos golyó-sebet kapott. A harc
 oly merveket öltött, hogy tanárnak, dé-
 kánnak gyors marsban kellett a esatater-
 ről elvonulniok. Minthogy az athéni ren-
 dőrségnek nem szabad az egyetem falai
 közé lépni, a csete-paté folyt addig, míg
 az izmok el nem lankadtak. Athénben na-
 gyon valószínűleg tartják, hogy a zavar-
 gók foglyelmi büntetést sem kapnak, mert
 a tanári kar fél a fiatalágtól.
 * Szathmáry Árpád jutalomjáté-
 kául Aradon tegnap este „Színházi kép-
 telenség” című bohózat került színpadra. A
 ház zsúfolva volt. Már délután nem lehet-
 tet helyet kapni. Szathmáryt megjelenés
 sekor hosszantartó tapsviharral üdvözölte
 a közönség, míg a zsinor padlásról egy
 sonkával, vörös borral ékített koszorút bo-
 csátottak le.
 * Kéz nélkül tud írni. A pozso-
 nyi kapitányságnal tegnapelőtt egy inteli-
 gens külső ember jelenkezett, ki segélyt
 kert, hogy tovább utazhassék. Papírjából
 kitilt, hogy Petzolt Henriknek nevezik
 es egykor a drezdai királyi törvényszék-
 nél volt díjnok. Kezei egész a könyökig
 te vannak vágya és az aiso kéz, valamint
 az ujak fábból valók. Ha írni akar, a tol-
 lat először szájába, majd a hüvely-, mu-
 tató- és nagy új közé veszi és szépen,
 szabályosan ír.
 * A századik zöngemény. Egy
 veszprémi füzlapoéta barátai megtudták,
 hogy egyik fővárosi lap a napokban szá-
 zadik versét utasította vissza s a félreis-
 mert lángész századik gyümölcsének tisz-
 teletére, büfelejtőül nagy lakomát csaptak,
 melyen felolvasták a száz poéma vadabb-
 nál vadabb címét is.
 * Madame Blanc hagyatéka. Niz-
 zából azt az érdekes hírt írják, hogy a
 nemrég elhunyt Madame Blanc (a mona-
 coi játékbarlangok bérőjének neje) va-
 gyona ellen, melynek jövedelme két mil-
 lío frank, esődöt nyitnak. Madame Blanc
 egy pár év alatt roppant jövedelme mellett
 oly fényűző életet vitt, hogy a vagyon
 folyó része nem elégséges az adósságok
 fedezésére. Az adósság 35 millió frankra
 rug. A vagyon ugyas jóval többet ér, és
 részben illiquid értékekbe, telkekbe van
 tektetve. Madame Blanc mesés áron vásá-
 ralt össze csipkeket, képeket amit csak vit-
 tek hozzá. Mikor meghalt, 52 éves volt,
 s egyben járt a fiatal Br. . . . herceggel.
 el. Ha pár hétig él, sírját most hercegi
 korona díszítik. A fiatal herceg családja
 beleegyezésével kérte nőül a már nem fi-
 atal asszonyt, e házasság által remélvén
 családjának anyagi fényt helyreállítani.
 Az egyik vő, Bonaparte Péter herceg,
 már lemondott a hágyatékra táplált min-
 den igényéről, s példáját valószínűleg kö-
 vetni fogja a másik is, Radzivil herceg.
 Mind a ketten könnyen tehetik, mert min-
 tegy 20—20 milliónyi hozományt kaptak
 a két Blanc leánnyal.
 * Mac Leant, az angol királynő
 elleni merénylet elkövetőjét f. hó 3-án a
 windsori városházon kihallgatták. A pol-
 gármester elnökölte. Első tanu Hayes ren-
 dőrfelügyelő volt, a ki akkor ragadta
 nyakon a merénylőt, mikor ez elcsúszta
 pisztolyát. A levél, melyet zsebében talá-
 tak, szólni szóra így hangzik: Nem kö-
 vettem volna el a merényletet, ha megfi-
 zették volna hetenkint a tizenhat shil-
 linget, a mint tennetek kellett volna a he-
 lyett, hogy a megbántólag csekély hat-
 shillinget kínáljátok hetenkint s azt vár-
 játok tőlem, hogy abból megélejek. Lassá-

tok, mily sok jót hozott volna ez a kis
 összeg pénz, a helyett, hogy örülteként bá-
 jatok velem s még jobban felingereltek
 a felfuvalkodott arisztokrácia ellen, mely-
 nek élén az a vén Vic asszony áll, a ki
 minden tekintetben csuf rablónő. Boderiek
 Mac Lean, 1882. máj. 2. A nagy nyu-
 gatt vasut indóházában. — Egy másik
 levél, melyet a rendőr állomáson találtak,
 így szól: Nem vagyok vétkes abban a
 bűntényben, hogy azzai a szándékkal löt-
 tem a királynőre, hogy megsebesítem.
 Célom volt a királynő ő felsége meg-
 jesztése által a közönséget nyugtalanítani,
 hogy panaszaimon, nevezetesen pénzü-
 zavaraimon segítve legyen. Minden kör-
 rülmény arra szolgál, hogy bebizonyítsa
 ez állítást. Először, ha a király nőt meg-
 akartam volna sebesíteni, akkor löttem
 volna rá mikor a váróteremből kilépett; én
 azonban a kocsai kerekeire irányoztam a
 lövést, minthogy azonban gyöngye rázkó-
 dást szenvedtem, — a golyó nyiltan
 a kocsai ajtajába furdódott. —
 Ha ő felsége elfogadja e nyilatkozatot
 s megengedi, hogy a váróterem és szavak
 irassanak: „azzal a szándékkal, hogy meg-
 félemlítse”, ezek helyett: „hogy teszi sér-
 tést kövessen el rajta”, akkor ez esetben
 mindent megteszek, a mi hatalomban
 áll, hogy a per gyorsan befejeződjék. Re-
 métem, ő felsége elfogadja az egyedüli vi-
 gaszt, melyet neki nyújthatok, hogy épen
 nem volt szándékomban őt megsebezni.
 Az első levél valószínűleg nővérenek szólt,
 akinek segélyéből élt az utóbbi időben is
 Southseaban. Legutóbb állítólag irt neki,
 hogy ezental nem küldhet neki pénzt.
 Eanek következtében Mac Lean kijelen-
 tette a haznép előtt, hogy Londonba megy
 s állást kér Hamitol a Drury-Lane szin-
 ház igazgatójától, a ki rokona.
 * Neptun helyett — olaj. A re-
 gék beszélnek bizonyos Neptunról, ki meg-
 jelenésével lecsönésíté a haragos viha-
 rokat. A vizek istene már penzióba me-
 het, helyébe lépett az — olaj. Schild
 ur találmányáról van itt szó. — Nagyon
 egyszerű ez. Mikor a vihar legerősebben
 dühög a tengeren, olajat öntenek a há-
 borgó hullamokra, s ez azokra épen az
 ellenkező hatást teszi, mint a tűzre. —
 Nehány nap előtt ez új találmánnyal ki-
 sérletet is tettek a peterheadi kikötőnél,
 s az a legfényesebben sikerült. A kísérlet
 alatt a tenger a kikötő bejáratánál retten-
 tetesen haborgott, de mihelyt az olajk-
 szűlék működni kezdett, tükörsimává sze-
 lidült a hánykoidó elem.
 * Erem-kiosztás. A debreczeni
 iparos ifjúsági kiállításon kitüntetett nagy-
 varadi kiállító vasárnap délelőtt vettek
 át a városzhz tanácssteremben. Sal Ferenc
 polgármester üdvözölvén az egybegyüle-
 ket, átadta az okmányokat.
 A fővárosból.
 — Istóczyról a purim napján
 sem feledkeztek el. Temesvárról a követ-
 kező távirat érkezett hozzá: „Istóczy Győző
 országgyűlési képviselő urnak Budapesten,
 országshz. Egészégedre üritettük pohá-
 runkat purim napján, mert magyarosodá-
 sukat ep úgy mint te, szívünkkel kíván-
 juk. Több zsidó.”
 Mig a hold feljön.
 „Erre gyere te, itt az igaz ösvény,
 „Ha-hó, az ördögbe is. Vége a világnak.
 Hopp.”
 Egy vig társaság éktelen kiabálásá-
 nak csekély részlete ez, kik keresztül vi-
 gadvá a különben unalmas péntek délu-
 tant a város területén kívül eső „kis bosz-
 nia” hiteles literesei mellett, most a ko-
 romsétét éjben egy pár szempillantással a
 halottak órája előtt, megrészgítve a csap-
 lárné szemétől, a esapláros borától vonul-
 nak keresztül a czeplédutezai temetőn,
 félkomolyan, fél tréfason emlegetve a
 gyermek-mesék riadalmas és borzalmas
 jeleneteit.
 A sötétség daczára a hangok külön-
 böző erőssége, zöngéje és kiejtése után hat
 alakot különböztethetünk meg. Egy éles
 magas fokokon szárnyaló hang, vérmes,
 kurta nyaku, poczkos és talán — mert
 hisz a sötétség mindent eltakar — szóke,
 java idejét élő férfira vall, az e hangon
 kiejtett szavak nyílt, magával meglege-
 dett kalandokra kész kedélyt sejtetnek.
 A másik csekélyke recesséssel inkább
 a közepen mint alatt vagy fent tartó vas-
 tag hang, mely a szavakat gyorsan s bi-
 zonyos tüzrel gyüri egymásra, ideges in-
 gékony lélekre vall, melynek törekvése
 minden áron érvényesíteni. Ha czeplájában
 akadályoztatik, annál inkább sietlegelább

szóval — előre. Ezen hang tulajdonosa
 bizonyára vékony sovány és magas: a söté-
 tétség palástja alatt nem merjük egészen
 ráfogni, hogy haját felfoldozva visei.
 „Puff nekem”.
 „Na mi lett ezimbora?”
 E két különböző hang tulajdonosait
 a követő féktelen káromkodás, mely neve-
 tésbe csap at, leginkább jellemzi. Gigások
 táborába belopódzott babszem Jankók ök,
 kik ellentétei egymásnak külsőleg, de kö-
 zös sors alatt nyögve bajtársakká neme-
 sülnék. S a teremő ipar, az előadó művé-
 szet gyámulával karöltve járását meggyőző
 ridegséggel ábrázolják itt a setében, ama
 botlás után is, mely önkénytelen homok-
 furdóbe juttatá belső tüztől roskatag ter-
 metüket.
 Sámuel, Sámuel! hangzik a néhány
 lépésnyire már csendes éj kebeléből egy
 reszketeg könyörgő hang. Sámuel! Ne
 hagyj a holtak hazájában eltevelyedett —
 igaz barátodat.
 „Hol vagy fiam Jónás, szól egy da-
 gályos hang, amit a kebel mélyéből után-
 törő csuklás nem foszthat meg határozott
 előadashoz szokott jellegétől. — Szólj még
 fiam Jónás, hogy a holtak e rémletes vá-
 rosa véreteg utczájának tükmelegében le-
 hanyatott termetedet feltalálhassam. Szólj
 mely siri háznak küszöbére hajtad sors
 aital lenyomott, megnehezült agyadat?!”
 Csendesen suttogó ciprus mögé vonu-
 lva halja hitetlen fülel ez égi hango-
 kat Jónás, remegve, figyelve szokatlan lej-
 tesét, ha földi embertől vagy boldogult szel-
 lemtől származik-e. Halgat. Félelem tette
 nemává, — s e hallgatásból származik a
 legpokolibb zúzávar. Őt torokból indul ki
 egyszerre — szakgatottan a dörgő, visító,
 aggodalmas: „ha hó!” Gyufa szalak gyaró
 világnál vegre előkerült Jónás, a felelem
 igaz gyöngyét batiszt kendővel törülgetve
 forró nomlokáról. — A veszély szorosabbra
 fűzi a barátság szálait, s a hatak nemes
 társasága együtt lépi át a halottak váro-
 sának borzalmas mesék által felelmissé
 lett küszöbét.
 Az utca gazlángja szörnyű képet
 világít meg. Gyűrűt ruhákat, füle, kontyra
 csapott kalapokat, a temető sarga homok-
 jától tarka abrazatokat. Nagy Bosznia ok-
 kupációjából megtért, vitéző fiaink nem
 nyújtanak siralmasabb képet, mint im ezek
 kik „kis bosznia” litteres üvegjei által
 győzetének meg. . .
 Széles utca szerény szeglet háza pi-
 henővel, jökédvvel kecsgetet. Hat vitéz
 tért ide, s hosszú asztal mellett hat jó vi-
 téz pihente faradalmait, de csak rövid
 ideig volt hat, hamar öt lett belőle.
 Aki remeg, a sötétben, oroszlánná
 teszi a világosság. Jónásban is feltámasztá
 a fény és gazláng — ha nem is az orosz-
 lánt — de bizonyára az arszlánt. Egy te-
 kintet a fali tükörbe, egy tekintet a zseb
 órára, s egy másik lopva körülírt tekin-
 tet az álmodozó társaságra, s Jónás mint
 puha talpu macska ravasz sunyitással oson
 ki a füsttel teitett légkörből, ki a sza-
 badba, ki az utczára.
 Gyors, majdnem futva haladó léptei
 ről nyilván valónak látszik, hogy „Eszme
 vezéri léptei”.
 Egy melékuteza földszintes házának
 félig nyílt kapu ajtaján suhan be mint
 árnyék, zaj és nyom nélkül.
 Mély — házi csendben lopózik előre,
 hozzá lapulva a ház falához. Az udvar
 hátúját elázó kereszt épület egy világos
 ablaka vonja delejes erővel.
 Kiblet tépő elnyomhatatlan reszkető
 sobaj, mint legforróbb ima tör fel vágytelt
 kebeléből a nyugalom szelid istenéhez s
 már látja a függöny repedésén az isteni
 szöke Elvirát, a mint a divat czafrangjai
 közül kibontakozva, habtermétét Morpheus
 karjai közé akarja temetni; már remegő
 kezét halk kopogásra emeli a közönyös
 ablak tábla felé, midőn (őh fátum!) egy ma-
 kogó mordulás, egy repedés a nadrág
 szár alján. A marczangoló ijedelem jeges
 keblére taszítja . . . Jónást kövé merevi-
 tette a rémület.
 A következő pillanatban minden ereje
 ikráiba tódul, s mint falka által ütött szár-
 vas rohan ki a szabadba, követve a gyors
 lábú Kásztor fűlsértő ugatásától. Szerelme
 egéből mély pokolba szédülté biz ő. — Ro-
 hánában őt sötét alaknak élébe táruló
 tiz merev karja akadályozza meg. . .
 A hold tüzes arczczal emelkedik fel-
 jebb feljebb a föld pereméről; sugára
 mind tisztább, mind fényesebb, feleslegessé
 téve a hitvány gáz világot, s csendes ál-
 mot hozva a kifáradt koblekre. . .
 Husárok.
 44 kr. Szabó Jánosnál Hatvan ut-
 cza 1425 sz. a.

46 kr. Magyar Gábornál Adó 125 sz. a. 50 kr. Nagy Jozsefnél piaez 3-ik székben Magyar Gábornál piaez ut- cza 1-86 székben s végre az első köser székben a pzezon.
 Minden többi bejelentett mézszárszé- ekkben pedig 48 kr.
 Debreczen, 1882 január 31-én.

Sertéskereskedelmi csarnok Suda- pest—Kőbányán.
 Az üzlet esendes. — Magyar öreg nehéz 60—62 kr, fiatal nehéz 63—63½ kr, közép 62½ kr, könnyű 62—63 kr. Szedett nehéz 60—61½ kr, közép 60—61 kr. — Romániai bakonyi közép 60—61 kr átmeneti, könnyű 69—60 kr átme- neti. —

— Budapesti tőzsde, márczius 8. Ezüst frt 100—110; es. és kir. arany frt 5.61 kr; 20 francos arany frt 9.52 kr.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
 Csütörtök, márczius 9 én
 adatik:
Egy férj vétké.
 Vigj. 3 felv.
 Kezdeté 7 órakor.

A Debreczent érintő vonatok menetrendje
INDULÁS:
 Budapestre, Czeglédre: Nagyváradra
 délután 12 óra 36 perczkor
 este 9 " "
 Nyiregyházára, Miskolczra,
 reggel 7 óra 57 perczkor
 d. u. 3 " 25 "
 este 9 " 20 "

Szathmárra, Királyháza:
 reggel 4 óra 10 perczkor
 délután 4 óra 24 "

ÉRKEZES:
 Budapestről, Nagyváradról,
 reggel 3 óra 45 perczkor
 d. u. 3 " 1 perczkor

Miskolczról, Nyiregyházáról:
 reggel 9 óra 09 perczkor
 d. u. 12 " 21 "
 este 8 " 12 "

Szatmárról, Királybázáról:
 délben 11 óra 54 perczkor
 este 8 óra 07 perczkor.

Szabó József,
 felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

A t. cz uraságok és helykeresők becses figyelmükbe ajánlva magát az alább irt elhelyező iroda, ahol is azonnal elhelyeztetnek nevelőnők, gouvvernansak, magyar, német és francia bonnok, tár- salkodó nők, házi kisasszonyok, háztar- tónők, gazdatisztek, házfelügyelők, keres- kőd segedek, kertészek, komornyikok, urasági szakácsnők, szobaleányok, inasok stb. Továbbá házasságok mint hölgyek, mint férfiak részére a legnagyobb utok- tartás mellett eszközöletnek és hölgyek 2000 frttól 6000 forintig elő vannak je- gyezve.
 Megrendelések a leggyorsabban esz- közöltetnek Bresányi A. elhelyező iro- dája által, Budapest Harisoh bazár 17. szám, válaszra 15 kr posta-bélyeg kül- dendő.
 (77.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései mártius 7.

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Befizetés	Utolsó árfolyam		
		penz	áru			penz	áru			penz	áru	
	Allamadóságok.				d) Közlekedési vállalatok.							
	M. vasuti kölcsön 120 frt.	131.—	131.50	500	Alföld-fiumei vasut.	163.50	164.50	6%	Pesti magy. ker. bank.	101.50	102.—	
	Magy. gömöri áll. záogl. 5%	—	—	500	Déli vasut.	—	—	5%	" " " " " "	101.50	102.—	
	M. kel. vas. államköt. 5%	88.50	89.—	200	Északkeleti vasut.	157.—	163.—	7%	" " " " " "	—	—	
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez. "	106.50	107.—	500	Erdélyi vasut.	157.—	158.—	6%	" " " " " "	—	—	
	M. kir. nyer.-kölcs. 100 forint	115.50	116.—	160	Győr-sopron-ebenfurti vasut.	—	—		Elsőbbségek.			
	Magy. kir. nyer.-kölcs. 50 frt.	117.—	118.—	200	Kassa-oderbergi v.	—	—		200 5%	Alföld-fiumei vasut.	—	—
	Tiszai és szegedi kölcs. 4%	118.75	119.25	1600	Magyar-galicziai vasut.	—	—		200 5%	" " " " " "	—	—
	1871. magyar államkötvény 5%	—	—	300	Magyar nyugoti vasut.	159.—	160.—		200 5%	Battaszék-dombv. zák. v.	—	—
	1873. " " " "	—	—	200	Oszt. államvasut.	305.—	306.—		300 5%	Dunagőzhajóz. társ.	—	—
	Magy. aranyjárdék adóm.	118.—	118.90	200	Pécs-barcsi vasut.	—	—		100 5%	" " " " " "	—	—
	Földteherment. kötv. magyar	98.—	98.50	200	Oszt. dunagőzhajózási társ.	—	—		200 5%	Eszakkéleti " vasut. " "	—	—
	Földteherm. kötv. 1867. zár.	95.—	96.—	200	Budai hegypálya	—	—		300 5%	M. nyugoti v. 1874 ki b.	—	—
	" kötv. temesi	95.—	96.—	200	Pesti közuti vasp.	443.—	444.—		100 5%	I. erdélyi vasut.	—	—
	" kötv. 1867. zár.	94.—	95.—						200 5%	Kassa-oderb v. (ezüst)	—	—
	" kötv. horvátországi	—	—		e) Takarékpénztárak.				200 5%	B.-pesti lánczhid.	103.50	104.—
	" kötv. erdélyi	95.75	96.25	100	Országos központi	520.—	523.—		100 5%	Lloyd és tőzsde-épület	96.—	97.—
	M. orsz. jel. urb. vált. kötv.	92.—	93.—	1000	Pesti hazai első	4400—	4425—					
	Szöllődézm. vált. kötv.	97.—	97.50	200	Egyesült bpesti főv.	540.—	542.—					
	M. k. kamatozó kincst. utal.	—	—	102	Pesti kultúrosi	131.—	132.—					
	Pestvárosi kölcs. 1870-ból 6%	101.50	102.—									
	Bankrészevények.				f) Különb. vállalatok.							
	a) Bankok.			105	Alagut	110.—	112.—					
200	Altalanos magy. mun. hitelint.	—	—	150	"Franklin" társulat	142.—	143.—					
200	Angol-osztrák bank	118.50	119.50	400	Ganz-féle vasöntőde és gépgy.	645.—	650.—					
100	Kisbirtok. földhitelintézet	—	—	80	Gschwind-féle szeszgyár	375.—	380.—					
80	M. általán. földh.-részy-társ.	—	—	200	Gyapjamosó bizom. I. m.	240.—	245.—					
100	M. ált. hitelbank	303.—	303.—	85	Kereskedelmi épület	540.—	550.—					
140	Magyar jelz. hitelbank	214.—	112.—	200	Könyvnyomda "Athenaeum"	585.—	595.—					
140	Magy. leszámítoló és pénzv.	107.50	108.—	100	"Pesti	800.—	820.—					
160	Osztrák hitelbank	310.—	315.50	400	Köszénb. és Téglagy. Drasche	143.75	144.—					
100	Osztr. magy. bank	810.—	812.—	200	Salgó-tarjáni köszénbánya	114.—	115.—					
600	Pesti magy. keresked. bank.	—	—	100	" vasfőmítő	149.25	149.73					
	b) Biztosító-társaságok.			200	Schlick-féle vasöntőde	237.—	239.—					
500	Első m. ált. b. tars.	3950—	4000—	500	Serfőződe első magyar	565.—	570.—					
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1240—	1250—	200	Sertéshizláló	313.—	320.—					
300	Unio viszontbizt. intézet.	—	—	200	Sóskuti kőbánya	30.—	31.—					
	c) Gőzmalomok.			200	Spodium- és Csontliszt-gyár	275.—	280.—					
500	Concordia malom	398.—	400.—	200	Tégl. és mészségítő ujlaki	106.—	107.—					
500	Első budapesti malom	1030—	1050—	160	Góztéglagyár kőbányái	276.—	277.—					
200	Erzsébet malom atv. jog. nélk.	147.—	146.—		Záloglevelek.							
500	Henger malom	473.—	475.—		5 1/2 % magy. földh. int. pap. é.	101.—	101.75					
160	Luiza malom	174.—	196.—		5 % " " " "	100.—	100.25					
200	Molnárak és sütők malma	314.—	318.—		4 1/2 % " " " "	94.—	94.50					
1000	Pannonia malom	825.—	825.—		5 % " " " ar. v. ez	118.25	118.5%					
300	Victoria malom	356.—	368.—		5 1/2 % " " " jelzálogbank	—	—					
					6 % " " " alt. földh.-r.-társ.	—	—					
					5 1/2 % " " " " "	—	—					

H I R D E T E S E K

ZÁDOR LAJOS
SELYEM, DIVAT, CSIPKE és KÉZMŰÁRU KERESKEDÉSE
DEBRECZENBEN
FŐPIACZ. VÁROSHÁZ ALATT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy bevásárlási utamból haza érkezőm, raktáram mindenféle legújabb tavaszi divat áru-cikkkel: különösen pedig mindennemű

kész női és gyermek felöltőkkel, mantileokkal

s a jelenleg divatos tavaszi laquettekkel, továbbá

n a p e r n y ő k k e l

nagy választékban dusan felszerelve van s azt a tisztelt közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Kiadó vendéglő. vagy a nélkül, f. é. pünkösdtől kezdve berbe kiadó.
Értekezhetni eziránt
Gussman Róberttel
kisuj utca 1756.

Egy teljesen jól és szépen berendezett vendéglő, borkészlettel együtt (72.)

Meghívás
az „István” gőzmalom társulatnak
1882. márczius hó 26-án délelőtt 10 órakor
a városháza nagy tanácstermében tartandó
évi rendes közgyűlésére.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Az igazgatóság által előterjesztett 1881. évi mérleg az arra vonatkozó jelentéssel.
2. A felügyelő bizottság jelentése a számadás megvizsgálásáról.
3. A mérleg helybenhagyása, a javasolt osztalék megállapítása.
4. A sorrend szerint kilépő két igazgatósági tag helyének új választás utjának betöltése.

Az alapszabály 28-ik cikke értelmében a társulat t. cz. részvényesei felhivatnak, hogy a közgyűlés előtti napig a társulat csegléd-utcai irodájában magukat igazolási jeggyel ellátni ne terheltesse; hol az igazgatóság évi jelentése és a mérleg márczius 15-től kezdve megtekinthető.

Kelt Debreczenben az 1882. február 11 én tartott ülésből.

Az igazgatóság.

Hel
Egy é
Fél é
Előző
főp
kas
TELE
KARO
szerte

Azon o
ban, mely
csak az
nagy hatal
zelmesen
ezáltal ne
behívott z
sőt azt az
osztozott,
sággal tar
merénylet
„Honvéd”
méltó nag
a hozzáfű
nyezte az
bár annyit
a Könygg
szonyok o
honvédser
állítását k
zatot sem
ben látja
zálogát, e
és tudja
alapját. D
nemzeti ér
gyakorlati
tért enged
leszteni, a
rább, min
hogyan nem
függetlens
tosítsuk.

Azért
a ki bárn
a ki bárn
zetét nyil
védsereg
hogyan meg
védelemm
váltják a
fűzött ön
lett büsz
nemzet fi
mindez
valódiilag
honvéd h
Igye
azt felsze
tűzérsgg
a megfélé
szesíteni.
folytán a
voslása, n
rendszerb
felszerelés
retek evv
hadiállapo
nagy felsz
Vizsg
rá jönnek
ha csak a
állítjuk a
ményt, h
kell mást
kimutatot
csak alig
tás szerin
nyiség. D
miután a
tették, le
zöltettek
Magyaror
riában, k